

Mange ordblindede må famle i blinde

Hjælp. Mange ordblindede opdager først, at de er ordblindede, når de begynder på en ungdomsuddannelse. Undervisningsministeriet har taget initiativ til at få udviklet en national ordblindedetest, men der er brug for mere hjælp, mener skoler og eksperter.

Af Emma Bech

emch@berlingske.dk

17-årige Jens Bebe Hansen markerer en sætning i sin engelske lærebog med, hvad der ligner en digital overstregningstuscher. Straks hopper sætningen fra novellen op på computerskærmen foran ham, og trykker han »enter«, vil en computerstemme læse teksten op for ham.

Jens Bebe Hansen går i 1.D på Nyborg Gymnasium, og han anvender som regel det digitale udstyr, når han laver sine lektier. Han er nemlig ordblind og får derfor hjælp til at gennemføre sin gymnasiale uddannelse ved hjælp af de digitale hjælpemidler, der kaldes en IT-rygsæk. Men han har først fået hjælp og støtte, da han kom i gymnasiet, hvor han fik diagnosen ordblind. Langt de fleste af landets gymnasier er nemlig begyndt at udføre de såkaldte screeningstest, hvor elevernes skrive- og læsefærdigheder testes ved skoleårets start.

»Inderst inde har jeg godt vidst, at der var noget i vejen. Så da jeg fik diagnosen, kom det ikke som et chok, men nok snarere en lettelse over, at jeg nu kunne få den hjælp, jeg havde brug for,« siger Jens Bebe Hansen.

De gymnasiale screeningstest har vist, at Jens Bebe Hansen langt fra er den eneste, der har døjet med ordblindhed uden at blive opdaget. Formanden for Foreningen af Læsevejledere ved de gymnasiale og videregående uddannelser, Margrethe Mørch Olsen, vurderer, at der i gennemsnit på et alment gymnasium er omkring 20 til 30 elever, der bærer IT-rygsækken. Blandt dem ved kun omkring to elever, at de er ordblindede, inden de er blevet screenet i gymnasiet.

»Det er nogle hjerteskrærende historier, jeg hører i mit arbejde som læsevejleder. Mange af eleverne er kvikke, men gennem ti års skolegang har de ikke fået hjælp, og så er de bare blevet stempelt som dumme eller ugidelige,« siger Margrethe Mørch Olsen.

Børne- og undervisningsminister Christine Antorini (S) betegner det som »alt for dårligt«, at de unge ikke bliver opdaget og får hjælp noget før.

Skoler og eksperter, der har at gøre med ordblindede i det danske skolesystem, sætter foden i jorden og mener, at der skal gøres

endnu mere både for at opdage eleverne tidligere, men også for at give dem yderligere hjælpemidler i især folkeskolen.

For dårlige til at opdage ordblindhed

Årsagen til de mange famlende ordblindede skal findes mange forskellige steder. Niels Henrik Møller Hansen, der er forsker ved Center for Ungdomsforskning på Aarhus Universitet, har i mange år beskæftiget sig med unge med læse- og skrivevanskeligheder, og han peger på folkeskolen som et af problemerne. Han vurderer, at ikke alle skoler og lærere har kompetencerne til at spotte de elever, der har vanskeligheder, og desuden er de hjælpemidler, folkeskolens ordblindede får, ikke tilstrækkelige i forhold til de muligheder, man har som ordblind i gymnasiet.

»Det er ikke alle steder i den danske folkeskole, man er lige opmærksom på ordblindhed. Der er for eksempel nogle skoler, der ikke opfatter det som deres rolle at udrede de unge,« siger Niels Henrik Møller Hansen.

Men han forklarer også, at nogle elever vanskeliggør opgaven for lærerne, fordi eleverne anser det for at være »pinligt«, at de ikke kan stave til ord som »indkøb« og derfor forsøger at skjule vanskelighederne.

»De unge kan ofte virke velfungerende i klassen og har forskellige strategier for at camouflere deres vanskeligheder. Drengene kan for eksempel påtage sig rollen som den friske eller sjove i klassen,« siger Niels Henrik Møller Hansen.

En anden væsentlig årsag skal findes i kommunernes arbejde med børns læsevanskeligheder. Der hersker nemlig forskellige opfattelser af, hvad det vil sige at være ordblind. Nogle kommuner har detaljerede beskrivelser og handlingsplaner, når en elev skal udredes for ordblindhed. Mens andre kommuner slet ikke arbejder med diagnosen ordblind, men i stedet lægger forskellige diagnoser for læringsvanskeligheder ned over fællesbetegnelsen læsevanskeligheder.

Ny national ordblindedetest

I Københavns Kommune tør man godt tage betegnelsen ordblindhed i munden, og kommunens læsekonsulent kan godt se, hvorfor de forskellige fremgangsmåder kan skabe problemer for de ordblindede.

»Vi har altid haft en meget målrettet definition af ordblindhed, men jeg ved, at der er

mange andre kommuner, der ikke har. Fra en borgers synspunkt kan jeg godt se, at det kan være et problem, at indstillingerne er så forskellige, og det er ikke den bedste fremgangsmåde,« siger læsekonsulent ved Københavns Kommune Karen Maass.

Men hun understreger samtidig, at kommunerne altid har håndteret alt fra dagpenge til IT-rygsække forskelligt.

De mange uopdagede ordblindede elever

harmonerer ikke med regeringens målsætning om, at 95 pct. af en årgang skal have en ungdomsuddannelse. Når man er ordblind, betyder det nemlig, at man ofte bruger dobbelt så lang tid på lektier og læsning som ens klassekammerater og lettere mister koncentrationen og bliver ufokuseret, hvis man ikke får den nødvendige støtte i hverdagen. Og det er da også et problem, som Undervisningsministeriet har haft kendskab til i flere år.

25 ÅRS JUBILÆUM

I anledning af vores 25 års jubilæum, har vi helt ekstraordinært købt den mest succesfulde 2010 Catena Malbec. Dette er næsten halv pris i forhold til f.eks. USA.

Jyllands-Posten

★★★★★

Berlingske

★★★★★

Ekstra bladet

★★★★★

Vinforum

★★★★★

Vinavisen

★★★★★

Alt om vin

★★★★★

Finansbureauet.dk

91P

PARKER

91P Tanzer

Alt om vin Ugens Vinder

Winefactory.dk Godt Køb

SPAR
110 KR

2010 Catena Malbec Mendoza
25 års jubilæumsvin

69,95

pr. flaske
v/12 flasker.

839,40

pr. kasse med 12 flasker

ONLINE OUTLET FOR VINLASKERE

Philipson Wine

www.philipsonwine.com

Priser er kun gældende ved online-køb. Tilbud gælder til og med 26-05-13. Besparelser udregnes i forhold til vinens 1.-fl. pris. Forbehold for trykfejl.